

HORNICKÉ MUZEUM PŘÍBRAM

Příbram – Březové Hory

BERGBAUMUSEUM PŘÍBRAM

Příbram – Březové Hory

MINING MUSEUM PŘÍBRAM

Příbram – Březové Hory

Náměstí Hynka Kličky 293, Příbram VI – Březové Hory, 261 01 Příbram I, Česká republika

tel.: +420 318 626 307, +420 318 633 138, +420 318 626 675, +420 318 622 566, fax: +420 313 120 625

e-mail: info@muzeum-pribram.cz, internetové stránky: www.muzeum-pribram.cz

Vyřizuje: Dr. Velfl

V Příbrami dne: 31. 12. 2017

Zpráva o činnosti Hornického muzea Příbram, příspěvkové organizace, za rok 2017

Pracoviště společenských věd

- **archeologické pracoviště** – realizace záchranných archeologických výzkumů v regionu s ohledem na aktuálně probíhající stavební činnost; ve spolupráci s Biologickou fakultou Jihočeské univerzity České Budějovice bude prováděna analýza botanických zbytků archeologických nálezů; zmapování výšinných poloh s předpokladem lokalizace pravěkých či středověkých opevněných sídel; prospekce detektorem kovů ve významných archeologických lokalitách; terénní prospekce reliktních historických popravišť v příbramském regionu
- spolupráce archeologického pracoviště HM Příbram s Vysokou školou chemicko-technologickou v Praze v metalografickém výzkumu vybraných muzejních sbírkových předmětů
- výsledky archeologických bádání průběžně prezentovány v odborném i populárně naučném tisku a médiích, formou přednášek, exkurzí a v rámci výstav; v rámci přednáškové nabídky pro školy byla na rok 2017 připravena archeologickým pracovištěm a muzejní pedagožkou tato témata: „Móda v proměnách staletí“ (vývoj módních trendů od raného středověku po baroko, móda dámská, pánská, archeologické nálezy s tím související); „Jídlo a pití v minulosti“ (jak a co vařili a jedli naši předkové v průběhu staletí od pravěku po novověk); „Seznamte se

s archeologií“ (odpověď na otázku, co se vlastně skrývá pod pojmem archeologie, archeologický výzkum, co se děje se získanými nálezy, určování datace atd.); „Zbraně a zbroj“ (vysvětlující proměny výzbroje a výstroje vojska ve středověké a novověké Evropě); zajištění komentované **exkurze na známé archeologické lokality Příbramska – Plešivec, Hrazany; workshop a předváděcí dílny ve spolupráci s muzejní pedagožkou** s názvem „Za tajemstvím textilu“ (praktická dílna s výkladem o oděvech našich předků, s možností vyzkoušet si různé textilní techniky – tkaní na karetkách, na stavu, předení nití z ovčí vlny atd.) a „Pravěká a raně středověká řemesla“ (modelace keramiky, drcení obilí apod.); postupné budování herny pro dílny a workshopy zaměřené na archeologickou tematiku

- HM Příbram připravilo na rok 2017 podkladové materiály na repasi další části stálé expozice „Z dějin příbramského hornictví“ situované v cáchovně Ševčinského dolu, s využitím sb. předmětů z podsbírky archeologické a historie hornictví
- archeologické pracoviště HM Příbram se v roce 2017 zúčastnilo přednáškou výročního setkání členů jihočeské pobočky České archeologické společnosti
- archeologické pracoviště HM Příbram prezentovalo v r. 2017 tematické výstavy s názvem „Císařův kamnář...“ (v Podbrdském muzeu v Rožmitále p. Tř., 6. 3. – 14. 12. 2017); „Pravěké až středověké nálezy z Kamýka nad Vltavou“ (Infocentrum Kamýk nad Vltavou, 3. 7. – 27. 11. 2017); „Novověká keramika v Klučenicích“ (Infocentrum Klučenice, 1. 6. – 7. 11. 2017)

pracoviště historiků a archeologů připravilo na období 2016–2017 tematickou výstavu věnovanou 800. výročí první písemné zmínky o Příbrami situovanou v cáchovně dolu Vojtěch s názvem „Zmizelá Příbram“ dle scénáře ředitele HM a archeoložky Veroniky Macháčové; další výstavy byly realizovány mimo jiné v **Památníku Vojna v Galerii ORBIS PICTUS: EUROPA**, kde došlo k doplnění části **mezinárodní výstavy** moderního výtvarného umění – takzvaného „**Nekonečného plátna**“ představující kolekci na sebe navazujících obrazů umělců z **16 zemí světa** v délce 200 metrů; dále zde byla prezentována další část **mezinárodní výstavy** s názvem „**Individualita a totalita**“ – soubor děl

sochařů 4 postkomunistických zemí střední a východní Evropy
(Slovensko, Polsko, Rusko a ČR)

- z **tematických výstav** v Památníku Vojna je možné v průběhu sledovaného období uvést tyto tituly: „Ani gram uranu sovětským okupantům“, události ze srpna roku 1968 v Příbrami na dobových fotografiích a dokumentech dle scénáře ředitele HM (3. 1. – 29. 12. 2017); „Jiří Sozanský – Vzestup“, sochařské dílo symbolizující touhu člověka po svobodě (2. 1. – 29. 12. 2017); „Osobnosti 1., 2. a 3. odboje“ (3. 1. – 29. 12. 2017); „Kresby z vězení Otmara Olivy“, výběr z děl vzniklých v letech 1979–1981 během internace autora ve věznicí Plzeň – Bory v souvislosti s činností Charty 77 (3. 1. – 29. 12. 2017); „Skautská lilie za ostnatým drátem“ (3. 1. – 29. 12. 2017); „Sorela“ – socialistický realismus v architektuře (3. 7. – 4. 9. 2017); „V lágru“, výstava soudobých výtvarných umělců Volného sdružení M v čele s ak. mal. Ivanem Bukovským (sochař Václav Fiala, malíř Josef Hnízdil, umělečtí fotografové Zdeněk Lhoták, Pavel Mára a Jan Neubert, malíř Jan Stoss, grafička a ilustrátorka Marie Strahovská, malíř a grafik Petr Šmaha, malíř Václav Špale, scénograf a sklářský výtvarník Jan Vančura a malíř Aleš Vašíček) prezentující svá díla v prostředí dochovaného vězeňského areálu z doby totality (7. 5. – 23. 7. 2017); „Pavel Štefan (obrazy), Jakub Effenberger (umělecké fotografie)“ – výstava děl soudobých umělců (27. 8. – 24. 9. 2017)
- v rámci **Mezinárodního dne památek a sídel** (18. 4. 2017) byly v Památníku Vojna pořádány komentované prohlídky areálu s doprovodným programem a za zvýhodněné vstupné; současně se uskutečnila prezentace a následná aukce knihy autora Davida Horáka s názvem „**Česká Route 66**“ věnované motorizmu a architektuře, včetně nejslavnější silnice světa U.S. Route 66 a nejkratší silnici č. 66 Příbram – Milín (směřující okolo Památníku Vojna); výtěžek z akce autor věnoval na rozvoj Památníku Vojna; v rámci přehlídky zúčastněných historických vozidel z celé ČR byl ředitel HM pověřen pořadatelem akce vybrat nejzajímavější automobil a motocykl
- **Den Země** – „Za přírodou Brd“, komentované exkurze do Brd ve spolupráci s CHKO (22. 4. 2017, 100 účastníků)
- v rámci **Mezinárodního dne muzeí** (18. 5. 2017) byly v Památníku Vojna realizovány prohlídky areálu za zvýhodněné vstupné

- v rámci **Dne památky obětí komunistického režimu** (výročí poprav y JUDr. Milady Horákové) se uskutečnila v Památníku Vojna **Mše svatá** za oběti totality (22. 6. 2017); akce pořádána zdarma, konáno ve spolupráci s Úřadem dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu (ÚDV) SKPV Policie ČR, ústředím Konfederace politických vězňů ČR a Českou křesťanskou akademií, s přednáškou historika Františka Bártíka o obětech politických procesů konce 40. a 50. let 20. století vězněných v lokalitách těžby uranu
- **Den věží (těžních) a rozhleden** v Památníku Vojna Lešetice (28. 9. 2017)
- **Den Středočeského kraje** v Památníku Vojna Lešetice (28. 10. 2017)
- **Den boje za svobodu a demokracii** (17. 11. 2017), slavnostní předání finančního daru na podporu Památníku Vojna od Davida Horáka, organizátora akce „Česká Route 66“, a Ing. Jindřicha Vařeky, starosty Příbrami (finanční prostředky na zakoupení 2 000 vstupenek k návštěvě Památníku Vojna pro příbramské školy); vystoupení JUDr. Libuše Musilové z Konfederace politických vězňů ČR a Mgr. Pavla Fischera, diplomata a někdejšího poradce prezidenta V. Havla, 200 návštěvníků akce
- **historikové** se v průběhu roku 2017 věnovali dokumentaci událostí **1. a 2. světové války** na Příbramsku a problematice období totalitního režimu po únoru 1948; probíhala současně pasportizace pomníků a památníků obětí válek z příbramského regionu – ve spolupráci s Českým svazem bojovníků za svobodu, Vojenským historickým ústavem Praha, Státním okresním archivem Příbram a Středočeským krajem a tento materiál bude publikován ve zvláštním čísle sborníku Podbrdsko s názvem „Pomníky a památníky světových válek na Příbramsku“ od autorů Václava Trantiny a Josefa Velfla; vedle zpracování vědeckovýzkumných úkolů na téma pomníky a památníky **světových válek a odboje** byl upřen zájem k problematice **100. výročí bitvy u Zborova a účinkování čs. legionářů, k 75. výročí heydrichiády**, k soustředění materiálů z období 2. světové války a na poskytnutí některých z nich o obětech protinacistického odboje z Příbramska popraveným v Brandenburgu u Berlína – pro nově budovanou expozici v **Berlíně (SRN) s názvem Gedenkstätten Brandenburg an der Havel I Stiftung Brandenburgische Gedenkstätte**. Vědecko výzkumná a

badatelská práce bude upřena též k otázkám **holocaustu**, k historii **táborů nucených prací**, na životní osudy **politických vězňů** – útekářů, dějiny 6. brigády Vnitřní stráže ministerstva vnitra, letecké mapování lokalit s vězeňskými zařízeními v místech těžby a zpracování uranu, na osobnosti protikomunistického odporu a odboje, k historii jednotlivých vězeňských táborů atd.; HM Příbram je od roku 2000 jedním ze spolupořadatelů **připomínky poslední bitvy 2. světové války v Evropě u Slivice** nedaleko Milína (akce se uskutečnila 13. 5. 2017 a sledovalo ji **6 000 osob**); HM Příbram průběžně zpracovává dokumentaci týkající se boje za demokracii a proti totalitním režimům (ve spolupráci s Konfederací politických vězňů ČR, ÚDV Policie ČR, Muzeem III. odboje Příbram, Ústavem pro soudobé dějiny AV ČR Praha, Národním archivem ČR, Českým svazem bojovníků za svobodu apod.) s možností využití v rámci činnosti Památníku Vojna i mimo jeho rámec; v této souvislosti se ředitel HM zúčastnil jako čestný host **Etické komise ČR při Úřadu vlády** slavnostního předávání osvědčení účastníkům odboje (26. 9. 2017)

- **pracoviště historiků** pokračovalo v činnosti zaměřené na studium dobových materiálů, terénní průzkum a shromažďování dokladů týkajících se **baňské historie, dějin montánního podnikání a tradičních řemesel na Příbramsku** (vedle hornictví a hutnictví zejména betlémářství, řezbářství, hračkařství, voskařství, perníkářství a rozárnictví); v rámci konání 28. hornické **Prokopské pouti a 120. výročí povýšení Březových Hor na královské horní město** zpřístupnilo muzeum ve spolupráci se s. p. DIAMO další části historického podzemí březohorských dolů – Ševčinskou dopravní štolu (2. 7. 2017, **3 900** návštěvníků)
- ve spolupráci s Deutsches Bergbau-Museum Bochum se HM Příbram podílelo na vydání dalšího čísla **Internationale Bibliographie Aufsatzliteratur zur Montangeschichte** (Bibliografie příspěvků z oblasti montánní historie v rámci celého světa), HM Příbram zastoupené ředitelem zpracovává tuto bibliografii za ČR
- HM Příbram se prezentovalo s tematikou vývoje používání drátěných lan v hornictví - pořádáním putovní **mezinárodní výstavy** pojmenované „**Zur Geschichte des Drahtseil – Historie drátěných**

lan“, ve spolupráci s Bergarchiv Clausthal – Zellerfeld, SRN (instalace této výstavy v r. 2017 v Technikmuseum Brandt – Erbisdorf, SRN, 2. 10. 2016 – 27. 2. 2017 (512 návštěvníků); Industriemuseum Ludwigsfelde, SRN, 1. 3. 2017 – 30. 5. 2017 (1 655 návštěvníků); Hüttenmuseum Thale, SRN, 1. 6. 2017 – 31. 8. 2017 (1. 234 návštěvníků); Erzgebirgsmuseum Annaberg – Buchholz/Oberwiesenthal, 1. 9. 2017 – 30. 11. 2017, **9 735** návštěvníků); ve spolupráci s Muzeem poutí – Wallfahrtsmuseum Neukirchen b. Hl. Blut a Die Katholische Erwachsenenbildung (KEB) Regensburg, SRN, uspořádána mezinárodní výstava „**Der tschechisch-ostbayerische Jakobsweg**“ (cáchozna dolu Vojtěch, 18. 5. – 30. 9. 2017)

- na základě uzavření partnerské smlouvy s Bayerisches Staatsministerium für Wissenschaft , Forschung und Kunst – Haus der Bayerischen Geschichte Augsburg (SRN) s názvem „**Akademie für Natur und Industriekultur – Veranstaltungen**“, týkající se studia materiálů a prezentace výsledků bádání z oblasti česko-německých hornických památek a tradic zajišťovalo HM Příbram v průběhu roku 2017 exkurze na téma „Bergbau mit Beginn der Industrialisierung“, „Moderner Bergbau“ pro účastníky tohoto projektu ze SRN a ČR
- HM Příbram jako řádný člen se zúčastnilo jednání **Středoevropské unie technických muzeí (MUT)**
- HM Příbram se zúčastnilo jako **člen Deutscher Museumsbund** slavnostní konference k 100. výročí založení tohoto sdružení (Deutsches Historisches Museum, Berlín, SRN, 7. 5. 2017)
- HM Příbram zastoupené ředitelem se zúčastnilo mezinárodní **konference organizace ERIH** (European Route of Industrial Heritage – Evropské cesty industriálního dědictví), Praha – Bubeneč, Stará čistírna odpadních vod, 9. 3. 2017
- HM Příbram zajistilo odbornou exkurzi pro delegaci pracovníků **Muzea uhelného hornictví v Zabrze, Polsko** (17. 10. 2017)
- HM Příbram se zúčastnilo přednáškou a odbornou prezentací zpracovanou ředitelem HM celostátní konference věnované montánním památkám a cestovnímu ruchu s názvem „**České podzemí**“ pořádanou z. s. Společností pro výzkum historického podzemí, Českou speleologickou společností a Českou centrálou cestovního ruchu – CzechTourism

- HM Příbram se zúčastnilo přednáškou ředitele HM konference s názvem „Brdy- krajina, historie a lidé, „Rožmitál pod Třemšínem 14. 11. – 16. 11. 2017
- HM Příbram zorganizovalo vystoupení pěveckých sborů Arytmie a Gambale (důl Drkolnov 3. 6. 2017 – 100 osob a 9. 12. 2017 – 100 osob) spojené s výkladem ředitele HM o historii hornictví na Příbramsku
- **etnografické pracoviště** připravilo v areálu **Skanzenu – Muzea vesnických staveb středního Povltaví (MVS) Vysoký Chlumeč** rozšíření expoziční nabídky veřejnosti o funkční technické a technologické vybavení repliky **historické zděné kovárny z 19. století** z Počepic čp. 66 a připravilo stavební dokumentaci k realizaci stavby repliky zaniklé **historické kapličky** z Nálesí u Petrovic plánované na r. 2018
- v **MVS Vysoký Chlumeč** byly instalovány **dlouhodobé tematické výstavy**: „Sedlčansko na akvarelech Jana Burdy“ (od 5. 6. 2017); „Sedlčansko ve fotografii Čenka Habarta“ – dům z Obděnic; „Sekyry v životě vesnického člověka“ – dům z Mašova; „Nejstarší roubené chalupy“ – dům z Mašova; „Orebné nářadí“ – stodola z Mašova; „Historické pračky a mandly“ – špýchar z Počepic; „Truhlářská a sekernická dílna“ – mlýn z Radešic; „Zemědělské stroje a nářadí“ – stodola ze Záběhlé; „Lidový malovaný nábytek Sedlčanska“ – dům z Arnoštovic, mobiliář z konce 18. až z 1. poloviny 19. století; a **krátkodobé výstavy**: „Husaři jedou“ – dům z Jíví (4. 4. – 31. 10. 2017)
- v **Muzeu Špýchar** v Prostřední Lhotě se uskutečnily dlouhodobé výstavy: „Z historie hasičských seker“; „Kapličky, kříže a boží muka na Novoknínsku“; „Poutní místa na Příbramsku“; „Vokounův betlém“ a **krátkodobé výstavy**: „U mistra krejčího“ (4. 4. – 31. 10. 2017); „Magdalena a barvy v domě s červenou hvězdou“ – výstava obrazů Magdaleny A. Kolářové (1. 5. – 29. 10. 2017)
- v **cáchovně dolu Vojtěch** se uskutečnila **zahraniční výstava ze SRN** „Svatojakubské putování – Der tschechisch-ostbayerische Jakobsweg“ (ve spolupráci s Muzeem poutí – Wallfahrtsmuseum Neukirchen b. Hl. Blut a Die Katholische Erwachsenenbildung (KEB) Regensburg, SRN, 18. 5. – 31. 8. 2017)

- v **Chotilském muzeu staré Vltavy** byla v roce 2017 instalována výstava: „Cestovatel Emil Holub“ (25. 4. 2017 – 31. 10. 2017)

- v **Muzeu zlata Nový Knín** uskutečnilo HM Příbram doplnění a rozšíření expozice týkající se **historie těžby a zpracování zlata** na Novoknínsku; dále se proběhly výstavy „Velikonoce“ (7. 4. – 14. 4. 2017); „Vánoční výstava“ (20. 11. – 3. 12. 2017) a výstava s názvem „Novoknínské betlémy“ (20. 11. – 10. 12. 2017, 900 platících návštěvníků)

- v podmínkách HM Příbram byl již tradičně kladen akcent zejména na otázku **hornického folkloru** a příbramského **betlémářství** (probíhá např. zpracování katalogu příbramských historických řezbářů z 19. stol. – 1. pol. 20. stol. a dokumentace historických i současných betlémů na Příbramsku, spolupráce se spolkem **Příbramští betlémáři**); pozornost je dlouhodobě věnována též lidovému loutkářství v podobě výstav v hornickém domku s názvem „Princezny“ (do 3. 11. 2017), „S Honzou z role do role“ (1. 12. 2017 – 28. 11. 2018); předmětem zájmu je též místní výroba hraček (výstava ve Skanzenu Vysoký Chlumeč s názvem „Husaři jedou“), jakož i některá další zdejší **tradiční řemesla** (voskařství, rozárnictví, perníkářství, řezbářství, tiskařství – tisk starých kalendářů, papírových betlémů, svatých obrázků atd.); speciální zájem je upřen k problematice vzniku a prodeje poutního zboží v kontextu s **dějiny poutního místa Svaté Hory**, studiu voskových adjustací pod šturcem, soškám svatých atd.; předmětem badatelského zájmu je též všední oblečení 18. a počátku 19. století; **soustavná vědeckovýzkumná činnost je z regionálního hlediska zaměřena vedle Podbrdsko k oblasti středního Povltaví** – mimo jiné zpracováním historie staveb přenesených do MVS Vysoký Chlumeč a terénní dokumentací dalších **objektů lidového stavitelství**, studiím kresebných, fotografických, mapových i jiných materiálů atd.; pokračuje spolupráce s dendrochronologickou laboratoří Ústavu nauky o dřevě Mendelovy univerzity Brno a dalšími odbornými pracovišti; bylo zajištěno výjezdní zasedání etnologické komise AMG; etnologické pracoviště HM Příbram se účastní jako partner při řešení projektu podporovaného EU s názvem „**Etnofolk**“ ve spolupráci s Etnologickým ústavem Akademie věd ČR, realizovaným v rámci programu **Central Europe Programme – ERDF** s cílem prezentovat na portále

„etnofolk.eu“ odborné i laické veřejnosti textové a obrazové materiály o lokalitách spojených s lidovou kulturou (hornický domek v Příbrami – Březových Horách, Křížovnický špýchar v Prostřední Lhotě, Skanzen Vysoký Chlumeč); etnolog muzea spolupracuje se zřizovatelem a dalšími vybranými muzei Středočeského kraje v Odborné komisi pro zápis statků do tzv. **„Seznamu nemateriálních statků tradiční lidové kultury Středočeského kraje“**; HM Příbram reprezentuje Středočeský kraj rovněž v **Metodickém centru pro muzea v přírodě**; pracovník HM je členem správní rady tohoto centra.

HM Příbram zajistilo ve Skanzenu Vysoký Chlumeč program pro delegaci **zahraničního partnerského regionu Wagrowiec z Polska** (18. 8. 2017), za účasti senátora a starosty Sedlčan ing. Jiřího Buriana. HM Příbram zajistilo ve Skanzenu Vysoký Chlumeč exkurzi s interaktivní ukázkou řemesel a vybraných pracovních činností pro posluchače **International School of Prague** (studenti z Evropy i Ameriky, 6. 9. 2017).

HM Příbram ve spolupráci se Středočeským krajem připravilo v r. 2017 zajištění celorepublikové akce **„Dny lidové architektury Čech, Moravy a Slezska“** spojené s **„Putováním za lidovými stavbami středního Povltaví“**, pod záštitou náměstkyně ministra kultury PhDr. Anny Matouškové a náměstka hejtmanky Středočeského kraje mgr. Daniela Marka; slavnostní zahájení této akce se uskutečnilo 15. 7. 2017 v pobočce HM Příbram, v Muzeu vesnických staveb středního Povltaví (MVS) Vysoký Chlumeč za účasti **470 platících návštěvníků** a jedním z garantů akce je pracovník HM Příbram PhDr. Lubomír Procházka, CSc. (vedoucí MVS Vysoký Chlumeč).

- výsledky etnologických **bádání** a výzkumů byly mimo jiné prezentovány na semináři Komise pro lidové stavitelství, sídla a bydlení; na celostátní konferenci věnované lidovému stavitelství pořádané Národním památkovým ústavem v Praze; dále byly zveřejňovány rovněž formou **přednášek atd.**; sledovaná tematika byla nabízena prostřednictvím **interaktivních dílen**, např. v hornickém domku při **Loutkářské dílně – Loutkohraní** (1. 3. – 2. 3., 30. 5. – 16. 6., 3. 11. 2017) a při **Velikonocích** (3. 4. – 16. 4. 2017), v Muzeu zlata Nový

Knín (7. 4. – 14. 4. 2017) a ve Skanzenu Vysoký Chlumeč (10. 4. – 16. 4. 2017), dále při seriálu **předváděcích dnů vybraných činností lidových řemeslníků ve Skanzenu Vysoký Chlumeč** s názvem „Folklórní den“ v rámci „**Dnů lidové architektury**“ (15. 7. 2017, **470 platících návštěvníků**) nebo při „**Dnu řemesel**“ (22. 7. 2017, **1 900 platících návštěvníků**), dále v rámci programu **Vánoce v hornickém domku** na Březových Horách (11. 12. – 22. 12. 2017, **1 800 návštěvníků**) nebo **Vánoce v Muzeu zlata Nový Knín** (20. 11. – 3. 12. 2017); **exkurzemi, publikační činností a podobně.**

Pracoviště přírodních věd

- s ohledem na prohlubování profilace muzea pokračovalo bádání **pracoviště mineralogie, geologie a petrografie**; výsledky výzkumů byly nabídnuty formou přednášek, publikační činností, např. v článcích do odborných periodik – Canadian Mineralogist, Mineralogical Magazine, Bulletin Národního muzea aj.) a krátkodobými tematickými výstavami; pokračoval též revizní vědecký výzkum minerálů ze sbírek Hornického muzea Příbram (ve spolupráci s Národním muzeem Praha a studenty PřF UK Praha)
- HM Příbram pokračovalo ve výzkumu Ag-Sb-Pb minerálů ze šachty č. 21 příbramského uranového ložiska (Ag-mineralizace žíly H14F3 mezi 7. – 9. patrem) a výzkumu výskytu permingeatitu z odvalu šachty č. 11 A a výskytu antimonselitu z odvalu šachty č. 16 uranového ložiska; probíhá studium vzorků zeolitů z ložiska Bohutín (nalezených při ražbě Dědičné štoly v letech 1850–1853, nyní ve Sbirce HM Příbram); bude pokračovat studium krystalové struktury a variace chemického složení hakitu objeveného na Příbramsku; v souvislosti se zahájením rekultivace a s likvidací odvalu šachty č. 11 Bytíz příbramského uranového ložiska je prováděna dokumentace této lokality ve vztahu k výskytu **mezinárodně významné selenidové mineralizace**; HM Příbram řeší ve spolupráci se zřizovatelem Středočeským krajem a s. p. DIAMO majetkoprávní záležitosti spojené se získáním někdejší strojovny a turbokompresorovny (včetně strojového vybavení) šachty č. 11A Bytíz z 50. let 20. století do majetku Středočeského kraje s právem hospodaření Hornického muzea Příbram, s cílem uchovat pro příští

generace tyto mimořádně cenné doklady největší slávy uranového hornictví u nás

- pokračoval sběr dalších velkoformátových vzorků pro připravovanou **expozici tzv. „Geoparku březohorského rudního revíru“** (v areálu dolu Vojtěch)
- pro školní mládež byla zorganizována exkurze do terénu spojená s **rýžováním** tzv. zlatinek na říčce Litavce a s **paleontologickým výzkumem v Brdech; rýžování zlata** zorganizované pro školní mládež se uskutečnilo též ve spolupráci s Českým klubem zlatokopů v Novém Kníně
- ve spolupráci s Přírodovědným muzeem Národního muzea je řešen výzkum minerálu selenu v ČR (viz nález minerálu příbramitu a bytízitu ze skupiny selenidů); v průběhu roku 2017 se uskutečnila fotodokumentace příbramských minerálů deponovaných ve sbírce Národního muzea Praha, Vysoké školy chemickotechnologické v Praze a Přírodovědeckého muzea ve Vídni (Rakousko)
- **botanické pracoviště** pokračovalo v realizaci dlouhodobého terénního výzkumu se zaměřením na **květenu Podbrdská, Brd a středního Povltaví**; probíhal další sběr rostlinného materiálu a tvorba herbářových sbírek s jejich elektronickým zpracováním z lokalit v Brdech, na Hřebenech a ve středním Povltaví; výzkum byl orientován na kriticky ohrožené druhy a na registraci změn ve vegetaci vytypovaných lokalit; byla doplňována floristická databáze Fldok; botanické pracoviště **zpracovalo odborné podklady** k plánu péče o **Chráněnou krajinnou oblast – CHKO Brdy** (ve spolupráci s Agenturou ochrany přírody a krajiny ČR); průběžně byly poskytovány konzultace z oblasti ochrany přírody (především Krajskému úřadu Středočeského kraje, MěÚ Příbram, Správě CHKO Brdy, Český kras, atd.); uskutečnila se spolupráce se Botanickým ústavem AVČR na projektu s názvem „PLADIAS“ týkajícím se mapování rozšíření cévnatých rostlin ČR a s Univerzitou Palackého v Olomouci na vytvoření atlasu rozšíření ostružiníků v ČR; výsledky botanických bádání byly prezentovány formou přednášek, exkurzí, přípravou putovní výstavy (se zoologickým pracovištěm HM

Příbram) „O přírodě Brd“, publikačními příspěvky (práce na chystané publikaci s názvem „**Květena Brd**“, na příspěvku o fytoogeografii Brd do odborného sborníku Bohemia centralis), sbírkotvornou činností, zpracováním herbářového materiálu, doplňováním floristické databáze aj.

- **zoologické pracoviště** pokračovalo ve **vědeckovýzkumné a badatelské činnosti** s výstupy v podobě organizování přednášek a terénních exkurzí - v rámci spolupráce s příbramskými školami, Gymnáziem Blovice, Gymnáziem Sedlčany, Městským kulturním centrem Hořovice i pro širokou veřejnost s okruhem **přednášek**: „Příroda Brd a perspektivy její ochrany v podmínkách CHKO“; „Nejvýznamnější živočichové regionu“; „Plazi“; „Obojživelníci“; „Naši raci“; „Mihule a ryby“; **téma exkurzí**: „Raci, mihule, ryby a obojživelníci Příbramska“ a „Plazi Příbramska“; široké veřejnosti byly dále určeny např. **terénní exkurze** při příležitosti **Dne Země** – ve spolupráci s CHKO Brdy se jednalo o lokality na Padršsku a dále o evropsky významné lokality Felbabka a Hrachoviště (22. 4. 2017, 91 účastníků), o exkurzi do okolí Rakovského potoka (27. 4. 2017, zhruba 30 účastníků); v rámci **Dnů evropského dědictví** s názvem „**Památky a příroda**“ uskutečnil zoolog HM **komentovanou vycházku do Brd** (16. 9. 2017); zoologické pracoviště se podílelo na zimním sčítání netopýrů; byla zajištěna aktivní účast při ochraně a obnově cenných biotopů či při realizaci podpůrných opatření pro ohrožené druhy živočichů
- výsledky zoologických výzkumů byly publikovány jak v odborné literatuře, tak uveřejňovány v regionálním tisku a uplatněny v rámci přednáškových programů s názvem **Školní rok v Hornickém muzeu Příbram (16. ročník)** – spojené s exkurzemi v terénu
- pokračovalo **mapování fauny drobných toků na Příbramsku**, byl **proveden např.** ichtyologický průzkum Obecnického potoka; **probíhalo monitorování výskytu ohrožených živočichů**, zejména raků, obojživelníků a plazů s následnou prezentací výsledků bádání; pokračovalo **studium ekologie a etologie vybraných druhů** (ve spolupráci s Přírodovědeckou fakultou UK Praha, Českou zemědělskou univerzitou Praha, ZOO Praha); uskutečnilo se monitorování lokalit s výskytem raka kamenáče včetně podrobných

populačních studií na části vybraných lokalit; pokračovalo mapování a monitoring obojživelníků a plazů; mapování společenstev vážek z vybraných lokalit Příbramska atd.

- zoolog muzea se aktivně (formou příspěvku) zúčastnil odborných seminářů a školení věnovaných mapování výskytu mihulí, ryb, obojživelníků a plazů, ochraně vodních organismů a ekologicky orientované správě vodních toků, a to na téma: „Ichtyofauna CHKO Brdy a možnosti její ochrany“ (Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, 3. 3. 2017); „Obojživelníci a plazi CHKO Brdy – mapování, negativní faktory a možnosti ochrany“ (Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, 3. 11. 2017); „Praktické zkušenosti s ochranou obojživelníků se zvláštním zaměřením na hospodaření v rybnících“ a „Zhodnocení efektu vybraných revitalizačních akcí z pohledu biologického oživení“ (celostátní výroční školení pracovníků České inspekce životního prostředí, 2. 11. 2017)
- zoolog pokračoval ve **sbírkotvorné činnosti**, např. rozšiřováním dermoplastických preparátů, zpracováním a konzervováním regionální sbírky motýlů atd.
- pokračovala spolupráce s dotčenými úřady a institucemi (Krajský úřad Středočeského kraje, MěÚ Příbram, CHKO Brdy, Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Ministerstvo životního prostředí ČR aj.), např. spolupráce s Městem Příbram na projektu revitalizace Příbramského potoka; budování biologických tůň v obci Lazsko; revitalizace vybraných území Hvožd'anska atd.

Pracoviště konzervátorské a restaurátorské

- toto pracoviště zajišťovalo plnění úkolů spojených s péčí o Sbíрку Hornického muzea Příbram dle požadavků kurátorů jednotlivých podsbírek; uskutečnilo se restaurování a nakonzervování vybraných sbírkových předmětů; pokračovalo měření teploty a vlhkosti prostředí v interiérových expozicích muzea i v depozitářích; ve spolupráci se Státním výzkumným ústavem ochrany materiálů Praha a ČVUT Praha pokračovalo řešení **projektu s názvem Sledování korozní agresivity prostředí zejména v nevytápěných objektech expozic Hornického muzea Příbram (E 3517**

BESTPRODUCT – TENEEST); poměrně náročným úkolem bylo konzervování parních těžních strojů ve strojovně dolu Anna a dolu Vojtěch

- HM Příbram pokračovalo ve spolupráci s Deutsches Bergbau-Museum Bochum (nositel projektu) při řešení dlouhodobého **mezinárodního projektu** s názvem „The EU INTERREG or the CULTURE programme of the European Commission“, zaměřeného na konzervování a restaurování vybraných hornických památek
- konzervátor pokračoval v digitalizaci starých konzervátorských záznamů
- HM Příbram zastoupené konzervátorem se zúčastnilo zasedání Sekce Středočeských konzervátorů, Sekce konzervace kovů a celostátní konference konzervátorů
- pracoviště konzervátora průběžně zpracovávalo v rámci HM Příbram agendu související s **Centrální evidencí sbírek (CES)**, vedení evidence Demus99 a podobně
- konzervátorské a restaurátorské pracoviště zajišťovalo řadu činností při prezentačních akcích HM Příbram a při přípravě výstav či expozic

Výstavní činnost

Výstavní činnost v zahraničí (celkem 4 výstavy), putovní výstava s názvem „**Zur Geschichte des Drahtseils - Historie drátěných těžních lan**“, uspořádaná ve spolupráci s Bergarchiv Clausthal - Zellerfeld, SRN a dalšími partnery; **instalace: 1/** Technikmuseum Brandt - Erbsdorf, SRN (2. 10. 2016 – 27. 2. 2017, 512 návštěvníků); **2/** Industriemuseum Ludwigsfelde, SRN, (1. 3. – 30. 5. 2017, 1 655 návštěvníků); **3/** Hüttenmuseum Thale, SRN, (1. 6. – 31. 8. 2017, 1 234 návštěvníků); **4/** Erzgebirgsmuseum Annaberg – Buchholz/Oberwiesenthal, (1. 9. 2017 – 30. 11. 2017, **9 735** návštěvníků)

Zahraněční výstavy instalované v HM Příbram (celkem 3 výstavy) - v Památníku Vojna, v Galerii ORBIS PICTUS: EUROPA – 1/ prezentace

další části mezinárodní výstavy moderního výtvarného umění z 16 zemí světa – tzv. „**Nekonečné plátno**“ a 2/ výstava sochařských děl umělců z bývalého postkomunistického východního bloku (Slovensko, Polsko, Rusko a ČR) s názvem „**Individualita a totalita**“; 3/ v **cáchovně dolu Vojtěch** výstava uměleckých fotografií „**Svatojakubské putování – Der tschechisch-ostbayerische Jakobsweg**“ věnovaná poutím z východního Bavorska do Čech, včetně Příbrami, po místech zasvěcených sv. Jakubovi (ve spolupráci s Muzeem poutí - Wallfahrtsmuseum Neukirchen b. Hl. Blut a Die Katholische Erwachsenenbildung (KEB) Regensburg, SRN, vernisáž 18. 5. 2017 při příležitosti **Mezinárodního dne muzeí**, do 30. 9. 2017)

- **Tuzemské výstavy** z oblasti společenských i přírodních věd dle plánu: „Příbramské betlémy z hornického kraje“ (HM Příbram, do 8. 1. 2017); „Zmizelá Příbram“ (HM Příbram, do 30. 4. 2017); „Nekonečné plátno“; „Vzestup“ – sochařské dílo Jiřího Sozanského symbolizující touhu člověka po svobodě (Památník Vojna, 2. 1. – 30. 12. 2017); „Ani gram uranu sovětským okupantům“, události ze srpna roku 1968 v Příbrami na dobových fotografiích a dokumentech dle scénáře ředitele HM (3. 1. – 30. 6. 2017 a 4. 9. – 29. 12. 2017); „Osobnosti 1., 2. a 3. odboje“ (3. 1. – 29. 12. 2017); „Kresby z vězení Otmaru Olivy“, výběr z děl vzniklých v letech 1979–1981 během internace autora ve věznici Plzeň – Bory v souvislosti s činností Charty 77 (3. 1. – 29. 12. 2017); „Skautská lilie za ostnatým drátem“ (3. 1. – 29. 12. 2017); „Sorela“ – socialistický realismus v architektuře (3. 7. – 4. 9. 2017); „V lágru“ – prezentace výtvarných děl 12 členů Volného sdružení M (7. 5. – 24. 6. 2017); „Pavel Štefan (obrazy), Jakub Effenberger (umělecké fotografie)“ – výstava soudobých autorů (27. 8. – 24. 9. 2017)

„Malé vodní toky“ (Centrum ochrany fauny ČR v Hrachově, od 15. 5. 2015–2017); „Brdy a Podbrdsko“ (Podbrdské muzeum Rožmitál pod Třemšínem); „Císařův kamnář...“ (Podbrdské muzeum v Rožmitále p. Tř. 6. 3. – 14. 12. 2017); „Pravěké až středověké nálezy z Kamýka nad Vltavou“ (Infocentrum Kamýk nad Vltavou, 3. 7. – 27. 11. 2017); „Novověká keramika z čp. 16 v Klučenicích“ (Infocentrum Klučnice, 1. 6. – 7. 11. 2017); „Velikonoce v Mincovně Nový Knín“ (Muzeum zlata, 7. 4. – 14. 4. 2017); „Velikonoce ve skanzenu“

(Skanzen Vysoký Chlumeč, 10. 4. – 16. 4. 2017); „Velikonoce v hornickém domku“ (3. 4. – 16. 4. 2017); „Princezny“ – výstava historických loutek v hornickém domku (1. 12. 2016 – 31. 11. 2017); „S Honzou z role do role“ – výstava historických loutek v hornickém domku (1. 12. 2017 – 28. 11. 2018); „Příbramské stříbro“ (dlouhodobá, mineralogické oddělení); „Příbramit a bytízit“ (3. 7. 2016 – 2. 7. 2017); „Minerály z dolu Těškov“ (1. 2. – 29. 12. 2017); „Z výstavby skanzenu ve Vysokém Chlumci“; „Zemědělské stroje a nářadí ze středního Povltaví I a II“; „Nejstarší roubené chalupy“; „Lidový malovaný nábytek Sedlčanska“; „Sekery v životě vesnického člověka“; „Orebné nářadí“; „Historické pračky a mandly“; „Truhlářská a sekernická dílna“; „Sedlčansko na akvarelech Jana Burdy“; „Střední Povltaví ve fotografii Čenka Habarta“; „Malíři středního Povltaví“ (dlouhodobé výstavy, Skanzen Vysoký Chlumeč); „Husaři jedou“ (Skanzen Vysoký Chlumeč, 4. 4. – 31. 10. 2017); „Zmizelá Vltava“; „Život obyvatel kolem Vltavy“; „Kapličky, kříže a boží muka na Novoknínsku“; „Poutní místa na Příbramsku“; „Z historie hasičských seker“ (dlouhodobé výstavy, Křížovnický špýchar); „U mistra krejčího“ (4. 4. – 31. 10. 2017) a „Magdalena a barvy v domě s červenou hvězdou“ (1. 5. – 29. 10. 2017, Křížovnický špýchar); „Cestovatel Emil Holub“ (24. 4. – 31. 10. 2017); „Hrad Ostromeč“ (Muzeum staré Vltavy Chotilsko); „Keltské oppidum Hrazany“; „Zlato u Čeliny“ (dlouhodobé výstavy, Křížovnický špýchar); „Čerpání důlních vod“; „Důl Prokop a Prokopská štola“; „Voda v rudném hornictví Příbramska a využití vodních kol“ (dlouhodobé výstavy); „Vánoce v hornickém domku“ (11. 12. – 22. 12. 2017); „Příbramské betlémy z hornického kraje“ (8. 12. 2017– 7. 1. 2018, HM Příbram); „Vánoce na Novoknínsku“ (20. 11. – 3. 12. 2017); „Novoknínské betlémy“ (20. 11. – 10. 12. 2017, Muzeum zlata Nový Knín); „Vokounův betlém ve Špýcharu Prostřední Lhota“ (prosinec 2017)

- ve spolupráci se s. p. DIAMO **rozšíření prohlídkové trasy historického podzemí březohorských dolů** (slavnostní zpřístupnění Ševčinské dopravní štoly v rámci 28. ročníku hornické Prokopské pouti 2. 7. 2017)

Prezentace muzea v roce 2017 na veletrzích cestovního ruchu v Brně – GO a REGIONTOUR (18. – 22. 1. 2017), v Praze – HOLIDAY WORLD (15. 2. – 19. 2. 2017), v rámci veletrhu Regiony v Lysé nad Labem (28. 4. 2017), při Mezinárodním setkání hornických měst ve **Freibergu (SRN)**, 27. 6. – 29. 6. 2017), při veletrhu cestovního ruchu ITEP Plzeň (21. 9. – 23. 9. 2017) a dále v kulturních a informačních střediscích v tuzemsku i v zahraničí (např. Berlín, Drážďany, Dortmund, Mannheim, Bochum, Freiberg, Teuern, Neukirchen b. Hl. Bl., Banská Štiavnica a další); v tiskových materiálech orientovaných na turistiku a cestovní ruch (s ohledem na Marketingový průzkum - důraz kladen na klientelu škol, spádovou oblast Prahy a zahraniční kontakty - zejména do Německa, Rakouska, Polska, Slovenska, Holandska a Francie)

- na základě spolupráce s **Českou centrálou cestovního ruchu - CzechTourism** vstoupilo HM Příbram partnerskou smlouvou do tzv. **Klubu Kudy z nudy** - s prezentací muzea na cestovatelském portálu tohoto subjektu (www.kudyznudy.cz/Aktivita-a-akce)
- ve spolupráci s ADJUST ART, spol. s r. o. vstoupilo HM Příbram do projektu „**Naladíte se na střední Čechy**“ s cílem nabídnout v r. 2017 komplex materiálů s pozváním do Hornického muzea Příbram (speciální www stránky, billboardová kampaň, citylight, mapy, vizitky, letáky, plakáty atd.)

- **účast HM Příbram** s nadstandardním programem při akcích: **Mezinárodní den památek a sídel – „Česká Route 66“** (18. 4. 2017), **Den Země** (22. 4. 2017), **Mezinárodní den muzeí** (18. 5. 2017), **Festival muzejních nocí v Příbrami** (noční jízdy hornickým vláčkem, tajuplné podzemí dolů a permoníci, koncert folkové skupiny Ginevra, 20. 5. 2017), **Festival muzejních nocí v Muzeu zlata Nový Knín** (3. 6. 2017); **Den památky obětí komunistického režimu** (22. 6. 2017), **28. Prokopská hornická pouť** (2. 7. 2017), **Dny evropského dědictví – „Běh Kovohutěmi“** a **exkurze v areálu dolu Anna** (9. 9. 2017) a **„Památky a příroda“** (16. 9. 2017, komentované vycházky do Brd); **6. ročník – Industriální stopy/Den památek techniky a průmyslového dědictví –**

European Route of Industrial Heritage (9. 9. 2017); **Den věží (těžních) a rozhleden** (28. 9. 2017); **Den Středočeského kraje – „Havířské šprýmování“** (28. 10. 2017); **„Den boje za svobodu a demokracii – 17. listopad“** (17. 11. 2017, Památník Vojna Lešetice) a další

- **propagace muzea v tuzemských sdělovacích prostředcích** - ČT Praha (ČT 1,2,24, Déčko, Art), TV Nova, TV Prima, TV Barrandov, TV Stream.cz, TV Seznam.cz, TViDNES.cz, TV Šlágr, regionální TV Fonka, Gym TV, v rozhlase, tisku (i zahraničním) apod., o akcích v HM Příbram přináší reportáže například Rádio Blaník, Český rozhlas Region, Český rozhlas 2, Radiožurnál, Rádio Praha – zahraniční vysílání, ZET Rádio Praha, Rádio Svobodná Evropa, Rádio Proglas a další; Český rozhlas Region nabídl **mediální partnerství; propagace muzea v zahraničních médiích** – tisku, rozhlase, TV (ZDF, STV1, TV Markíza, HopeTV)
- Konkrétně se jednalo o tyto pořady: ČT, „Třetí republika 1945–1948,“ natáčení 11. 1. 2017; ČT:D, dětský pořad Wifina – „Těžba minerálů a návštěva muzea,“ 17. 2. 2017; ČT: D, dětský pořad Tamtam – „Masopust v Hornickém muzeu,“ 4. 3. 2017; ČT – „Folklorika“ (28. 3. 2017); ZDF, pro Omnia Film Linz a ČT – dokumentární film „Utajené podzemí SS“, 30. 3. 2017; TV Stream.cz, dokumentární seriál „Krvavá léta 1938–1948“, 10. 4. 2017; ČT:D, dětský pořad Tamtam – „U mistra krejčího v Muzeu Křížovnický špýchar a na výstavě hraček ve Skanzenu Vysoký Chlumec, 22. 4. 2017; ČT2, „Heydrich, konečné řešení“, repríza vysílání 23. 4. 2017; ČT24, Historie.cs, „Život na vsi dříve a nyní – Skanzen Vysoký Chlumec,“ 30. 4. 2017; ČTArt, „Hermína Týrlová“, 31. 5. 2017; TV Prima, pořad „Očima Josefa Klímy“ – „Vlasovci“, 14. 5. 2017; ČT1 Zpravodajství, „Uranové haldy“, 24. 5. 2017; TV Seznam.cz, zpravodajská reportáž „Rekultivace odvalů uranových dolů na Příbramsku a historie zdejšího hornictví“, 30. 5. 2017; TV Nova, v pořadu „Snídaně s Novou – Pozvání do Příbrami a Hornického muzea“, 14. 6. 2017; ČT24 „Neznámí hrdinové – Rodina Viktorova“, 5. 8. 2017; ČT1, 24 Zpravodajství, „Ševčinská dopravní štola“, 6. 8. 2017; ČT24 „Jaro 1945 – Poslední boje“, 2. 9. 2017, 1. 1. 2018; ČT24 dokumentární seriál „Místopis T. G. Masaryka“, 16. 9., 23. 9. 2017; Stillking Film spol. s r. o. SRN, Francie, Velká Británie, režisér Andreas Prochazka, válečný filmový seriál z let 1944–1945 „Das Boot (Ponorka)“,

natáčení v Památníku Vojna 18. 9. – 20. 9. 2017; TV Stream.cz „Krvavá léta 1938–1948“ (16. 10. 2017); ČT:D Tamtam „Pozvánka na havířské šprýmování“ (28. 10. 2017); HopeTV – křesťanské vysílání „Perzekuce církve komunistickým režimem“ (24. 10. 2017); ČT2 „Za svědky minulosti – Muzeum zlata Nový Knín“ (30. 10. 2017); ČT1, 24, Zpravodajství „Odhalení pamětní desky oběti heydrichiády Ing. Janu Holickému“ (3. 11. 2017); ČT1 Sama doma „Předvánoční pozvánka do Hornického muzea Příbram“ (16. 11. 2017); Zpravodajství „17. listopad 1939 na VŠB Příbrami“ (17. 11. 2017); TV Seznam. cz „Hornické Vánoce“ (10. 12. 2017); ČT1, 24 Zpravodajství „Vánoce v dolech na Příbramsku“ (19. 12. 2017)

Přednášková činnost byla realizována, kromě účasti na odborných akcích, zejména v rámci projektu orientovaného na základní a střední školy s názvem „**Školní rok v Hornickém muzeu Příbram**“ (16. ročník); pro seniory pokračoval cyklus přednášek s názvem „**Akademie třetího věku**“ – ve spolupráci se **Vzdělávacím institutem Středočeského kraje**, podporované **Středočeským krajem**

Spolupráce se školami a mládeží: MŠ (naučné vycházky, Hornické velikonoce, putování za permoníky, jízdy hornickým vláčkem, Vánoce v hornickém domku a štědrovečerní šichta v Prokopské štolě), ZŠ (environmentální výchova s tzv. pilotní školou ekologické výchovy – „Školní rok v Hornickém muzeu“, 16. ročník), SŠ + 2. stupeň ZŠ (středoškolské odborné praxe, exkurze, soutěže, ročníkové práce), VŠ (odborné exkurze domácích i zahraničních univerzit, partnerské smlouvy s univerzitami, odborné práce a jiné) dle **zpracované koncepce spolupráce se školami** (s využitím metodického portálu www.rvp.cz – **strukturovaná prezentace vzdělávacích programů**); HM Příbram ve spolupráci s mateřskými a základními školami v regionu uspořádalo mimo jiné interaktivní výchovně zábavný program s názvem „**Loutkohraní – Loutkoherecké dílny**“ (hornický domek 1. 3. a 2. 3., 31. 5., 2. 6., 6. 6., 8. 6., 9. 6., 16. 6., 3. 11. 2017) „**Jarní a podzimní dny s permoníky**“ (areál dolu Anna, 22. 5. – 27. 5. a 6. 10. – 7. 10. 2017); vlastivědné vycházky městem věnované technickým památkám a další

- novinka r. 2017: **Muzejní příměstský tábor** (21. 8. – 25. 8. 2017), interaktivní program na zpřístupnění vybraných odborných pracovišť dětským zájemcům o muzejní problematiku

- HM Příbram ve spolupráci s Památníkem Lidice, příspěvkovou organizací Ministerstva kultury ČR, vytvořilo společný **interaktivní vzdělávací projekt** určený pro školy s názvem „**Vězeňské tábory – nástroje perzekuce**“, tento projekt má **Statut akreditovaného semináře Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR**; HM Příbram se zapojilo ve spolupráci s **Památníkem Terezín**, Národním pedagogickým muzeem, Institutem Terezínské iniciativy a s **International Coalition of Sites of Conscience** do celostátního projektu s názvem „**Školákem ve válečných letech**“ a poskytlo ZŠ Jiráskovy sady Příbram podkladové materiály k tematické výstavě o událostech v této škole v době 2. světové války a zúčastnilo se besedy na toto téma (20. 1. 2017); HM Příbram ve spolupráci s Gymnáziem Příbram vytvořilo podkladové materiály k **mezinárodnímu projektu Erasmus+Think Globally** zaměřeném na měnící se vzhled měst a urbanismus s výstupem v podobě vytvoření **modelů historických důlních objektů** a 3D animace (s účastí dalších středních škol z Německa, Norska, Polska, Itálie a ČR) s prezentací projektu v Polsku 17. 3. – 24. 3. 2017 a 24. 4. 2017 v Příbrami; HM Příbram uzavřelo **Partnerskou smlouvu s ČVUT v Praze, Fakultou stavební, na téma „Štola Josef Smilovice – výuka a výzkum**“, s využitím historického důlního díla ve známé lokalitě středního Povltaví dotčené těžbou zlata; HM Příbram uzavřelo **Partnerskou smlouvu s VŠB – TU Ostrava, Fakultou stavební a montánní turistiky** ohledně nabídky služeb muzea pro potřeby **univerzitní výuky a exkurzí; z pravidelné spolupráce se zahraničními univerzitami** je možné uvést dále technické univerzity ve Freibergu, Mnichově a Clausthalu v SRN a v Košicích ze Slovenské republiky
- ve spolupráci se **Středočeským krajem** byla zajištěna exkurze a další program pro účastníky **Letní školy českého a ruského jazyka** a přednáškový cyklus **Akademie 3. věku** ve spolupráci se **Vzdělávacím institutem Středočeského kraje** (14. 9. a 4. 12. 2017)

Účast na mezinárodních akcích

HM Příbram se v roce 2017 účastnilo několika mezinárodních seminářů, symposií, konferencí atd.

- HM Příbram se zúčastnilo jednání **Středoevropské unie technických muzeí (MUT)**; HM Příbram se zúčastnilo mezinárodní konference **ERIH** (Evropské cesty industriálního dědictví, Praha 9. 3. 2017); HM Příbram se zúčastní jako řádný člen **Deutscher Museumsbund** konference k 100. výročí vzniku tohoto sdružení (Deutsches Historisches Museum Berlin, **SRN**, 7. 5. 2017); HM Příbram ve spolupráci se s. p. DIAMO zajistilo exkurzi pro zástupce **Čínské atomové korporace a Národního úřadu pro těžbu a strategický průmysl Madagaskaru** nominovaných Mezinárodní agenturou pro atomovou energii ve Vídni (12. 6. 2017); HM Příbram poskytlo dokumentační materiál prof. Barbaře H. Vann, Ph.D. z **Loyola College University v USA** pro prezentaci na Univerzitě Cambridgi o politických věznicích komunistického režimu při uranových dolech (27. 6. 2017); HM Příbram poskytlo dokumentační materiál o obětech protinacistického odboje z Příbramska popravených v Brandenburku pro novou stálou expozici **Gedenkstätten Brandenburg an der Havel I Stiftung Brandenburgische Gedenkstätten, SRN** (25. 7. 2017); HM Příbram ve spolupráci s Gymnáziem Příbram se zúčastnilo mezinárodního projektu **Erasmus+Think Globally** zaměřeného na urbanismus a dokumentaci historických báňských objektů prostřednictvím modelů, za účasti partnerských škol v Polsku, Německu, Itálii a Norsku (prezentace v Polsku 17. 3. – 24. 3. 2017); ve spolupráci s Deutsches Bergbau-Museum Bochum se HM Příbram podílelo na vydání dalšího čísla **Internationale Bibliographie Aufsatzliteratur zur Montangeschichte** (Bibliografie příspěvků z oblasti montánní historie v rámci celého světa) - ředitel HM Příbram každoročně zpracovává tuto bibliografii za ČR; na základě uzavření partnerské smlouvy s Bayerisches Staatsministerium für Wissenschaft , Forschung und Kunst – Haus der Bayerischen Geschichte Augsburg (SRN) s názvem „**Akademie für Natur und Industriekultur – Veranstaltungen**“, týkající se studia materiálů a prezentace výsledků bádání z oblasti česko-německých hornických památek a tradic, HM Příbram zajišťovalo v průběhu roku 2017 exkurze na téma „Bergbau mit Beginn der Industrialisierung“, „Moderner Bergbau“ pro účastníky tohoto

projektu ze SRN a ČR; HM Příbram se zúčastnilo ve spolupráci s Deutsches Bergbau-Museum Bochum (nositel projektu) **mezinárodního projektu** s názvem „The EU INTERREG or the CULTURE programme of the European Commission“, zaměřeného na konzervování a restaurování vybraných hornických památek; ve spolupráci se **Středočeským krajem** byla zajištěna exkurze a další program pro účastníky **Letní školy českého a ruského jazyka**; HM Příbram zajistilo program a odbornou exkurzi ve Skanzenu Vysoký Chlumec pro delegaci ze **zahraničního partnerského regionu Wagrowiec z Polska** (18. 8. 2017), za účasti senátora a starosty Sedlčan ing. Jiřího Buriana; HM Příbram zajistilo interaktivní prezentaci tradičních řemesel ve Skanzenu Vysoký Chlumec pro studenty z Evropy a Ameriky v rámci **International School of Prague** (6. 9. 2017); HM Příbram zajistilo odbornou exkurzi pro pracovníky **Muzea uhelného hornictví v Zabrze, Polsko** (17. 10. 2017)

Doprovodné kulturní akce – Loutkohraní – Loutkoherecké dílny (hornický domek, 1. 3. – 2. 3., 30. 5. – 16. 6., 3. 11. 2017); Masopust v Novém Kníně (2017); 15. **Hornický masopust, 91 let bohatínských maškar** (4. 3. 2017, 1 600 platících); Masopust ve Skanzenu Vysoký Chlumec (4. 3. 2017, 200 osob); Dětský masopust (7. 3. 2017, 250 dětí zdarma); Masopust ve Špýcharu Prostřední Lhota (2017); **Velikonoce v hornickém domku** (3. 4. – 16. 4. 2017, 2 100 osob); **Velikonoce ve Skanzenu Vysoký Chlumec** – (10. 4. – 16. 4. 2017, 2 200 osob); Velikonoce v Mincovně Nový Knín - workshop (7. 4. – 14. 4. 2017); Mezinárodní den památek a sídel – „Česká Route 66“ (18. 4. 2017); komentované exkurze do Brd v rámci akce **Den Země** s názvem Za přírodou Brd (22. 4. 2017, 100 účastníků); pietní akt k výročí ukončení 2. světové války v Příbrami, projevy ředitele HM (2017); **Slivice 2017** – pietní akt u Památníku Vítězství a připomenutí historických událostí poslední bitvy 2. světové války v Evropě u **Slivice** nedaleko Milína 11. 5. 1945 (13. 5. 2017, 6 000 návštěvníků zdarma); **Festival muzejních nocí** aneb **Muzejní noc** na Ševčinském a Vojtěšském dole s doprovodným programem, vystoupení skupiny historické folkové hudby Ginevra (20. 5. 2017, 500 návštěvníků); Muzejní noc v Muzeu zlata Nový Knín – „Pohádkové putování“ (3. 6. 2017, 200 návštěvníků);

„**Vojáci na vsi**“ – komponovaný program s ukázkami dobových řemesel a účinkováním členů klubů vojenské historie představujícími život na venkově v době vojenských tažení během napoleonských válek (3. 6. 2017, Skanzen Vysoký Chlumeč, 230 osob); **Mezinárodní den muzeí**, doprovodný kulturní program – koncert vokálních souborů Gambale a Aritmie v podzemí dolu Drkolnov (10. 6. 2017, 100 osob; 9. 12. 2017, 100 návštěvníků); „**Jarní dny s permoníky**“ (areál dolu Anna, 22. 5. – 27. 5. 2017, 1 400 návštěvníků); **Dětský den v Mincovně** (Muzeum zlata Nový Knín, 2017); „Happening Mokrsko“ – kulturní akce (2017); **Den památky obětí komunistického režimu**, pietní akt s bohoslužbou za oběti totality – Památník Vojna, ve spolupráci s Českou křesťanskou akademií (22. 6. 2017, akce zdarma); **28. historická hornická Prokopská pouť** – tradiční společenská akce s mezinárodní účastí, průvod krojovaných horníků, polní mše, vystoupení hornických hudeb, další doprovodný kulturní program, 120 let královského horního města Březových Hor, zpřístupnění Ševčinské dopravní štoly (2. 7. 2017, 3 900 návštěvníků); **Dny lidové architektury – Folklorní den ve Skanzenu Vysoký Chlumeč** (15. 7. 2017, 470 návštěvníků); **Dne řemesel** – Skanzen Vysoký Chlumeč, prezentace tradičních řemesel spojených s venkovským hospodářstvím a lidovým stavebnictvím, hudební vystoupení folkových skupin a písničkářů (22. 7. 2017, 1 900 návštěvníků); **Loučení s prázdninami v Hornickém muzeu Příbram** – areál Ševčinského dolu, hudební vystoupení skupiny DG Band Dalibora Gondíka, soutěže pro děti a další zajímavosti (26. 8. 2017, 1 800 prodaných vstupenek); **Netopýří noc** – přednášky a exkurze spojené s odchylem netopýřů a jejich sledováním v rámci cyklu Přírodou krok za krokem; **Dny evropského dědictví (EHD)** – „Běh Kovohutěmi“ (9. 9. 2017, 1 000 návštěvníků) a „Památky a příroda“ – komentované vycházky do Brd (16. 9. 2017); „**Industriální stopy/Den památek techniky a průmyslového dědictví**“ (6. ročník akce, 9. 9. 2017); „Novoknínské dýňování“ (28. 10. 2017, Nový Knín); **Loučení s létem** – pochod ze Skanzenu Vysoký Chlumeč do Obděnic k údajné hrobce slavného rybníkáře Jakuba Krčina z Jelčan a Sedlčan (2017); „**Den věží (těžních) a rozhleden**“ – ve spolupráci s o. s. Pohádkové království, putování za věžemi a rozhlednami s cílem získat slosovateľné 4 pohledy (šachetní věž dolu Vojtěch, dolu Ševčinského a vyhlídková věž Památníku Vojna, 28. 9. 2017, celkem 700 osob); „Podzimní dílnička Halloween“ – Muzeum Křížovnický špýchar (2017); „**Podzim s permoníky**“ (6. 10. – 7. 10. 2017, 2 500 návštěvníků); **Den Středočeského kraje** s názvem „**Havířské šprýmování**“ –

ve spolupráci se Středočeským krajem, zábavný program pro malé i velké na nádvoří Ševčinského dolu (2 500 návštěvníků), prohlídka Ševčinského, Vojtěšského a Anenského dolu, Památníku Vojna a dalších poboček, jízdy hornickými vláčky na povrchu i v podzemí, fárání na Wasserlauf (28. 10. 2017, 2 900 osob celkem); „Novoknínské dýňování“ (28. 10. 2017); „**17. listopad v Památníku Vojna**“ (Památník Vojna, 17. 11. 2017, 200 návštěvníků), zvláštní komentované prohlídky, kladení věnců zástupci politických stran a společenských organizací v čele s KPV ČR, **slavnostní předání 1 000 volných vstupenek** k návštěvě Památníku Vojna příbramským školám z aukce knihy **David Horáka „Route 66“ a od starosty Příbrami Ing. Jindřicha Vařky**; „Jak se dříve vyráběly vánoční ozdoby“ – Muzeum staré Vltavy Chotilsko (2017); „**Vánoce v hornické chalupě a štedrovečerní šichta v Prokopské štolě**“ – vánočně vyzdobený interiér hornického obydlí z 19. století, ukázky práce řezbářů betlémů, výroba a zdobení vánočních ozdob, lití olova, příprava vánočních pokrmů, přednes koled, jízdy důlním vláčkem vánočně vyzdobenou Prokopskou štolou, seznámení s vánočními tradicemi a zvyky horníků, nadílka dětem u nejhlubší jámy březohorského rudního revíru (11. 12. – 22. 12. 2017, 3 100 návštěvníků); Předvánoční zpívání na dole Anna – pásmo koled a vánočních písní v podání učitelů a žáků Základní školy Březové Hory (2017, akce zdarma, 200 osob); „Setkání u Vokounova betlému“ – Muzeum Křížovnický špýchar Prostřední Lhota (2017); **Příbramské hornické betlémy** – tradiční výstava betlémů z hornického kraje, spojená s kulturním programem, tvůrčími dílnami pro školy, loutkoherecká vystoupení, adventní koncert (10. 12. 2017) a recitál folkové skupiny Koledníci s pásmem vánočních písní a koled (8. 12. 2017 – 7. 1. 2018, 1 600 platících návštěvníků); „Vánoční trhy v Mincovně“ (Muzeum zlata Nový Knín, 20. 11. – 3. 12. 2017); „Výstava novoknínských betlémů“ (Muzeum zlata Nový Knín, 20. 11. – 10. 12. 2017, 900 návštěvníků); „Silvestrovský výšlap z Křížovnického špýcharu v Prostřední Lhotě na Veselý vrch u Mokrska“ (31. 12. 2017)

Participace HM Příbram na projektech s možností čerpání finančních prostředků z EU – účast na projektu v rámci ROP NUTS II Střední Čechy („**Propagace turistické destinace Příbramsko**“) – jako partner **Města Příbram** na základě Smlouvy o partnerství a Dodatku č. 1, realizace **do 31. 12. 2017**, týkající se zejména prezentace HM v propagačních materiálech města Příbram; na základě uzavření **Partnerské smlouvy** s Bayerisches

Staatsministerium für Wissenschaft , Forschung und Kunst –
Haus der Bayerischen Geschichte Augsburg (SRN) s názvem „**Akademie für Natur und Industriekultur – Veranstaltungen**“, týkající se studia materiálů a prezentace výsledků bádání z oblasti česko-německých hornických památek a tradic, HM Příbram zajišťovalo v průběhu roku 2017 exkurze na téma „Bergbau mit Beginn der Industrialisierung“, „Moderner Bergbau“;
HM Příbram pokračovalo jako partner při řešení projektu podporovaného EU s názvem „**Etnofolk**“ ve spolupráci s Etnologickým ústavem Akademie věd ČR, realizovaným v rámci programu **Central Europe Programme – ERDF**, s cílem prezentovat na portále „etnofolk.eu“ materiály o mezinárodně významných lokalitách spojených s místní lidovou kulturou (hornický domek, Křížovnický špýchar, Skanzen Vysoký Chlumec).

Spolupráce s Odborem kultury a památkové péče KÚ SK a zřizovatelem muzea

HM Příbram se účastní řešení projektu V 19 IOP „**Rozvoj eGovernmentu ve Středočeském kraji - Zpřístupnění digitálního obsahu a Evidence katalogu kulturního dědictví.**“

HM Příbram se zapojilo do činnosti **pracovní skupiny** s názvem **Cestovní ruch, kultura a sport** v rámci návrhové části aktualizovaného **Programu rozvoje územního obvodu Středočeského kraje** na období 2018–2024, představení strategických cílů, typových opatření a nástrojů k dosahování specifických cílů

Ředitel HM Příbram se zúčastnil spolu s dalšími řediteli příspěvkových organizací z oblasti kultury **setkání s prezidentem republiky**, organizovaném Středočeským krajem 5. 4. 2017.

Ředitel HM se zúčastnil **jednání ohledně vzniku Destinační společnosti Brdy** iniciované a řízené statutárním zástupcem a náměstkem hejtmanky pro oblast bezpečnosti a cestovního ruchu Mgr. et Bc. Vítem Rakušanem (26. 4. 2017 na KÚ SK).

HM Příbram se podílí na činnosti odborné etnologické komise pro tzv. živou kulturu. Etnolog muzea je členem odborné komise pro zápis statků do tzv. „**Seznamu nemateriálních statků tradiční lidové kultury Středočeského kraje**“.

Návštěvnost HM Příbram v roce 2017 činila: 126 358 osob, z toho 109 364 platících a 16 994 neplatících.

Knihovna Hornického muzea Příbram

- pokračuje elektronická evidence knihovny Hornického muzea Příbram, příspěvkové organizace; r. 2017 bylo zaevidováno 270 přírůstků; celkový počet knihovních jednotek k 31. 12. 2017 dosáhl čísla **16 585** a celkový počet titulů periodik zaevidovaných v elektronické evidenci k 31. 12. 2017 činil 219.

Publikační a ediční činnost

- spolupráce na redakci recenzovaného sborníku **Středočeský vlastivědný sborník** (ředitel muzea je předsedou redakční rady – korektury sborníku, vlastní příspěvky ředitele HM a pracovníků muzea); podíl na redakci **sborníku Podbrdsko** vydávaného HM Příbram a Státním okresním archivem Příbram (ředitel a další pracovníci muzea jsou členy redakční rady – korektury sborníku, vlastní příspěvky); ředitel HM členem redakční rady recenzovaného periodika **Uhlí, rudy, geologický průzkum** (korektury příspěvků, vlastní studie)
- autorská účast ředitele HM Příbram Josefa Velfla a historika Václava Trantiny na vzniku publikace „**Pomníky a památníky světových válek na Příbramsku**“ připravené do tisku počátkem roku 2018 (ve spolupráci s Českým svazem bojovníků za svobodu, Státním okresním archivem Příbram a Středočeským krajem) jako zvláštní vydání Podbrdsko - Miscelanea

Bibliografie pracovníků Hornického muzea Příbram za rok 2017

BÁRTÍK, František. Petr Lattenberg – tragická sebevražda. *Podbrdsko, Příbram* 2017, XXIV, s. 184–198.

- BÁRTÍK, František. Únos letadla OK SFL do Rakouska. *Fakta a svědectví*, Praha 2017, 3, s. 26.
- BÁRTÍK, František. *Nad krajinou slz a radiace*. Praha 2017.
- BLAŽKOVÁ, Lenka. Znovuobjevený podbrdský řezbář. *Zpravodaj Příbramských betlémářů*, Příbram 2017, 54, s. 12–14.
- HLAVÁČEK, Rudolf. *Althaea officinalis* L. In HADINEC, Jiří – LUSTYK, Pavel (eds.). *Additamenta ad floram Reipublicae Bohemicae. XV. Zprávy České botanické společnosti*, Praha 2017, 52/1, s. 56.
- HLAVÁČEK, Rudolf. *Anthriscus caucalis* M. Bieb. In HADINEC, Jiří – LUSTYK, Pavel (eds.). *Additamenta ad floram Reipublicae Bohemicae. XV. Zprávy České botanické společnosti*, Praha 2017, 52/1, s. 58.
- HLAVÁČEK, Rudolf. *Cerastium brachypetalum* Pers. In HADINEC, Jiří – LUSTYK, Pavel (eds.). *Additamenta ad floram Reipublicae Bohemicae. XV. Zprávy České botanické společnosti*, Praha 2017, 52/1, s. 72.
- HLAVÁČEK, Rudolf. *Chenopodium vulvaria* L. In HADINEC, Jiří – LUSTYK, Pavel (eds.). *Additamenta ad floram Reipublicae Bohemicae. XV. Zprávy České botanické společnosti*, Praha 2017, 52/1, s. 76–77.
- HLAVÁČEK, Rudolf. *Gagea villosa* (M. Bieb.) Sweet. In HADINEC, Jiří – LUSTYK, Pavel (eds.). *Additamenta ad floram Reipublicae Bohemicae. XV. Zprávy České botanické společnosti*, Praha 2017, 52/1, s. 90.
- HLAVÁČEK, Rudolf. *Ranunculus arvensis* L. In HADINEC, Jiří – LUSTYK, Pavel (eds.). *Additamenta ad floram Reipublicae Bohemicae. XV. Zprávy České botanické společnosti*, Praha 2017, 52/1, s. 111.
- HLAVÁČEK, Rudolf. *Veronica agrestis* L. In HADINEC, Jiří – LUSTYK, Pavel (eds.). *Additamenta ad floram Reipublicae Bohemicae. XV. Zprávy České botanické společnosti*, Praha 2017, 52/1, s. 120.
- HYNČICA, Pavel. Vybrané objekty lidové architektury na Sedlčansku na kresbách Jana Burdy. *Podbrdsko*, Příbram 2017, XXIV, s. 241–252.
- KORENÝ, Rastislav – KRUŠINOVÁ, Lenka – KŘIVÁNEK, Roman – ŠIMEK, Rudolf – ŠIMOVÁ, Jana – ŠKÁCHA, Pavel. Viereckschanze a sídliště u Starosedlského Hrádku, okr. Příbram. Výsledky průzkumu z let 2008–2012 a 2015. *Archeologické výzkumy v jižních Čechách*, České Budějovice 2017, 30, s. 291–314.
- MALÍČEK, Jiří – HLA VÁČEK, Rudolf – MAREK, Milan. Vzácne rostliny skalních komplexů ve středním Povltaví. *Zprávy České botanické společnosti*, Praha 2017, 52/1, s. 19–36.
- POSEKANÁ, Klára. Dámské čepce a klobouky 18. století. In BURIANOVÁ, Miroslava – KADLEC, Antonín – POSEKANÁ, Klára – ŠPITÁLNÍK, Zdeněk – ŠULCOVÁ, Veronika – VODA, Petr. *Sborník Semináře historie odívání 2017*, Hradec Králové 2017, s. 73 – 85.
- PROCHÁZKA, Lubomír. Sedlčansko. In BUREŠ, Pavel (ed.) – HANZLÍKOVÁ, Martina – MEVALDOVÁ, Helena – PEŠTA, Jan – PROCHÁZKA, Lubomír. *Lidové stavby Středočeského kraje – jih*. Praha 2017, s. 14–24.

- SEJKORA, Jiří – ŠKÁCHA, Pavel. Selenidová mineralizace z uranového výskytu Velká (Česká republika). *Bull. Mineral. Petrolog.*, 25, 2, s. 141–148.
- SEJKORA, Jiří – ŠKÁCHA, Pavel – LAUFEK, František – PLÁŠIL, Jakub. Brodtkorbite, Cu_2HgSe_2 , from Příbram, Czech Republic: crystal structure and description. *Eur. J. Mineral.*, 29, s. 663–672.
- SVOBODOVÁ, Jitka – DOUDA, Karel – FISCHER, David – LAPŠANSKÁ, Natália – VLACH, Pavel. Toxic and heavy metals as a cause of crayfish mass mortality from acidified headwater streams. *Ecotoxicology*, 2017, 26 (2), s. 261–270.
- ŠKÁCHA, Pavel – SEJKORA, Jiří. Argentopyrit z ložiska Bohutín (Česká republika). *Bull. Mineral. Petrolog.*, 25, 2, 245–251.
- ŠKÁCHA, Pavel – SEJKORA, Jiří – PAULIŠ, Petr – KOPECKÝ, Stanislav. Tiemannit z uranového rudního výskytu Strhaře u Tišnova (Česká republika). *Bull. Mineral. Petrolog.*, 25, 2, s. 158–161.
- ŠKÁCHA, Pavel – SEJKORA, Jiří – PLÁŠIL, Jakub. Selenide Mineralization in the Příbram Uranium and Base-Metal District (Czech Republic). *Minerals*, 7 (6), 91, s. 1–56.
- ŠKÁCHA, Pavel – SEJKORA, Jiří – PLÁŠIL, Jakub. Příbramite, CuSbSe_2 , the Se-analogue of chalcostibite, a new mineral from Příbram, Czech Republic. *Eur. J. Mineral.*, 29, s. 653–661.
- ŠKÁCHA, Pavel – SEJKORA, Jiří – PLÁŠIL, Jakub. Bytízite, a new Cu-Sb selenide from Příbram, Czech Republic. *Miner. Mag.*, 80, s. 1135–1144.
- VELFL, Josef. Oběti heydrichiády z Příbramska. *Podbrdsko*, Příbram 2017, XXIV, s. 156–183.
- VELFL, Josef. Zvláštní akce 17. listopad 1939 na VŠB v Příbrami. *Uhlí, rudy, geologický průzkum*, Praha 2017, r. 24, č. 2/2017, s. 31–34.
- VELFL, Josef. Geologický objev mezinárodního významu. *Věstník Asociace muzeí a galerií ČR*, Praha 2017, 2/2017, s. 19–20.
- VELFL, Josef. Dolování v čase vlády Karla IV. *Těžební stroje*, Hradec Králové – Praha 2017, 1, s. 32–36.
- VELFL, Josef. Z historie březohorského dolu Marie, jednoho z nejmodernějších v habsburské monarchii. *Středočeský vlastivědný sborník*, Roztoky 2017, 35, s. 68–86.
- VELFL, Josef – HAAG, Ulrich. Eine der grössten Katastrophen im Bergbau: der Grubenbrand in Birkenberg. *Industriekultur*, Essen 2017, 23. Jahrgang, Heft 81, Ausgabe 4/2017, s. 32–35.
- VELFL, Josef – HAAG, Ulrich. Zum 125. Jahrestag des Grubenbrandes im Maria-Schacht. *Der Anschnitt*, Bochum 2017, 69. Jahrgang, Heft 1, s. 39–42.
- VLACH, Pavel – FISCHER, David. Decapoda. *Příroda*, Praha 2017, 36, s. 99–101.

S pozdravem

PaedDr. Josef Velfl, ředitel
Hornické muzeum Příbram,
příspěvková organizace